

چه کسی دستور قتل آقای سفیر را صادر کرد؟

از هنگام افتادن پایتخت امپراتوری بیزانس (روم خاوری) در ۱۴۵۲ به دست یکی از بزرگترین ایل‌های ترک به رهبری سلطان عثمانی تا امروز، شاید بتوان گفت که بیشترین نگرانی در غرب آسیا مربوط به رفتارهای هیران بوده است. ترکیه که زمانی نه چندان دور در دوران حکومت همین حزب عدالت و توسعه تلاش می کرد نقش میانجی و کشوری آرام را در منطقه بازی کند این سالها دوباره همچون گذشته تبدیل شده است به یک پای همه بحران های منطقه ای و فر منطقه ای، از مداخله در لیبی و تونس گرفته تا گلوپز شدن با اتحادیه اروپا، از اشغال خاک سوریه گرفته تا تهاجم خودسرانه به خاک عراق. آخرین نمونه این تنش آفرینی را می توان ترور سفیر روسیه در آنکارا دانست. اقدامی که به نوشته نشریه اکسپرس همچون ترور لیبیهد اتریش که جرعه چنگ جهانی اول را زد، می تواند تبعات جبران ناپذیری داشته باشد. روسیه می گوید قتل سفیر در یک حادثه تروریستی در واقع یک وضعیت فوق العاده در روابط بین الملل می باشد. در اولین بیانیه وزارت خارجه روسیه آمده است "انتقام ترور سفیر کشورمان را در ترکیه از تروریست ها خواهیم گرفت". از همین رو است که تحلیل گران سیاسی این روزها نگران تبعات واقعه اخیر هستند. شاید اولین سوال این باشد که چه کسی یا چه کسانی پشت پرده این اقدام می باشند؟ نقش اردوغان و دولت ترکیه در این ماجرا چیست؟ پیام های این ترور برای اردوغان، دوستان و دشمنان او چه خواهد بود؟ پیامدهای احتمالی آن کدام است؟ اینها سوالاتی است که تلاش می کنیم در این یادداشت به آن پاسخ دهیم.

■ چه کسی دستور قتل آقای سفیر را صادر کرد؟

مقامات ترکیه از همان ساعات اولیه تلاش کردند تا بار دیگر پای فتح... گول را همچون گذشته به ماجرای اخیر بکشند. به عنوان نمونه ملیح گو کچک، شهر دار آنکارا، در همان ساعات اولیه در مصاحبه ای تشکیلات فتح... گول را به ترور سفیر روسیه در ترکیه متهم کرد. اما تنها چند ساعت بعد عکس های عامل ترور با اردوغان و در داخل حزب عدالت و توسعه منتشر شد. به گونه ای که کارا برای سران حزب عدالت و توسعه مشکل کرده است. از سوی دیگر منابع روسی تلاش می کنند پای ناتو را به مسئله ترور باز کنند.

اخیرا مشاور ارشد پوتین اظهار داشته عامل قتل سفیر مسکو از نیروهای امنیتی ناتو بوده است. برخی نیز از احتمال دست داشتن آمریکایی ها در این اقدام سخن گفته اند. مهمترین دلیل برای نقش آفرینی آمریکایی ها ناتو بازی داده نشدن این دو بازیگر مهم در فرآیندهای اخیر مربوط به بحران سوریه

می باشد. مسکود در یک فرآیند دیپلماتیک و تدریجی به گونه ای عمل کرد که نه تنها در سطح میدانی بلکه در سطح دیپلماتیک هم جایی برای عرض اندام کشور های غربی باقی نگذاشت. لذا بعید به نظر نمی رسد که آمریکایی ها تلاش کنند نشست سه جانبه ایران، روسیه و ترکیه را هنوز شروع نشده با چالش مواجه سازند.

با این حال مهمترین گمانه در این رابطه را می توان رادیکال و غیر قابل کنترل شدن اوضاع در داخل ترکیه دانست. آن چیزی که بسیاری از آن تحت عنوان "پتانسیل تبدیل شدن ترکیه به سوریه ای دیگر" نام برده اند تبلیغات گسترده دولتی، ایران هراسی و روس هراسی وسیع، اجازه دادن به تروریست ها برای تردد آزاد در شهر های مختلف ترکیه و از همه مهمتر وارونه جلوه دادن واقعیات در سوریه و تلاش برای فتنه انگیزی مذهبی باعث شده تا اوضاع امنیتی در این کشور مختل شود. ترکیه فعال شده اند. اما ناگهان شدن جامعه ترکیه باعث شده تا اوضاع از کنترل خارج شود. لذا «گرم های تنها» چه آنها که به صورت تشکیلاتی وابسته به گروه های تروریستی هستند و چه افرادی که تحت تاثیر تبلیغات دروغین قرار گرفته اند در

آزدسازی حلب برای آنها که آرزو داشتند به زودی نماز شان را در مسجد اموی دمشق بخوانند یک بی آبرویی و خفت محسوب می شود. شریاطی که زمینه ساز تقویت تروریسم در ترکیه است. بخواهییم یا نخواهییم پشت پرده رادیکال شدن جامعه ترکیه و به ویژه ترور اخیر، اردوغان و سیاست های غلطی است که وی در قبال همسایگانش و تحولات منطقه اتخاذ کرده است. البته این بدان معنی نیست که او دستور ترور آقای سفیر را داده بلکه او مقصر ایجاد چنین شرایطی است.

■ پیام های ترور آقای سفیر برای اردوغان چیست؟

شاید این مسئله قابل درک باشد که افراط گراییان سوری در اعتراض به عدم پایبندی اردوغان به وعده های خود، در خاک ترکیه دست به انفجار و ترور بزنند اما این که یک نیروی امنیتی این کشور سفیر روسیه را ترور کند مسئله نگران کننده ای برای آنکارا به شمار می آید. از لحاظ دیپلماتیک آنکارا آبروی خود را در دست داده است. این کشور حتی نمی تواند امنیت دیپلمات ها را تضمین کند. روز گذشته به شوخی ای جدی تصاویری از نشست مسکو منتشر شد که گویی محافظان ایرانی ظریف بیش از همه مواظب محافظان ترک چاووش و غلو بودند که نکند در اقدامی خود سرانه دیگر بحرانی جدید بیافرینند.

از لحاظ سیاسی نیز برای اردوغان بدترین زمان ممکن برای یک ترور بود. ابر های مه آلود اختلاف میان روسیه و ترکیه به تازگی کنار رفته بود.

یک سال پیش در همین روزها ۲۴ نوامبر ۲۰۱۵ بود که ارتش ترکیه یک جنگنده روسیه را در سوریه ساقط کرد. ساقط کردن این جنگنده برابر شد با تنشی بی سابقه در رابطه آنکارا و مسکو. دو کشور در این یک سال فراز و فرودهای بسیاری را در رابطه سیاسی تجربه کردند و قریب به شش ماه پیش بود که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه دست از تنبیه دولت ترکیه برداشت و مسیر عادی سازی رابطه از سر گرفته شد. هر چند که تلاش ها برای احیای رابطه ترکیه و روسیه از ماه آوریل سال جاری آغاز شده بود اما کودتای نافرجام ۱۵ جولای در ترکیه عملا به

مراسم یادبود

آیت... واعظ زاده امروز در تهران

بهبود سریع این رابطه کمک کرد. در آن زمان ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه نخستین رهبر خارجی بود که با اردوغان تماس تلفنی گرفت و در این تماس از دولت وی در برابر این کودتا حمایت کرد. اردوغان نیز در اوایل آگوست، روسیه را به عنوان نخستین مقصد خارجی خود پس از کودتا انتخاب کرد. سفری که به حل و فصل بسیاری از اختلاف ها میان دو کشور کمک شایانی کرد. اما ناگهان و در ستیک روز پیش از آنکه مولود چاووش و غلو، وزیر امور خارجه ترکیه در مسکو مهمان سرگئی لاوروف، همتای روس خود باشد، همه چیز به هم ریخت. این یعنی این که روز های تاریکی برای ترکیه در پیش است و ظاهرا اردوغان کنترل ی بر اوضاع ندارد به گونه ای که حتی نیروهای امنیتی این کشور نیز خود تهدیدی برای منافع ملی آنکارا محسوب می شوند.

■ پیامدهای احتمالی ترور آقای سفیر چیست؟

نشریه فارین پالیسی درباره پیامدهای احتمالی ترور آقای سفیر می نویسد: "روسیه ممکن است با هکر های خود ترکیه را هدف قرار دهد. این کشور این مسئله را در سال های اخیر با حملات سایبری به آمریکا نشان داده است. دومین مورد از ابزار های روسیه فشار اقتصادی بر ترکیه است که جداز روابط شکننده طرفین می باشد. مورد سوم این است که این ترور می تواند به عنوان بهانه ای برای سرکوب بیشتر دموکراسی در ترکیه و روسیه استفاده شود. همچنین این ترور ممکن است موجب شکست آتش بس در حلب یا منتهی به از سرگیری نبرد در دیگر مکان های سوریه گردد. علاوه بر آن روسیه ممکن است از این ترور برای جلب نظر روابط تاریخی خود با کردهای ناراضی ترکیه استفاده کند و شبه نظامیان کرد را ترغیب به حملات خرابکارانه بیشتر نماید".

اما آنچه ظاهر ا مهمتر از همه است را می توان در میان سطور اظهارات و بیانیه های مقامات روسی خواند. در اولین بیانیه وزارت امور خارجه روسیه آمده است "انتقام ترور سفیر کشورمان را در ترکیه از تروریست ها خواهیم گرفت. به دنبال این بیانیه دیمیتری مدودف نخست وزیر روسیه اظهار داشته که مسکو مانع بازگشت تروریست ها به روسیه خواهد شد. او تاکید کرده هزاران نفر از اهالی روسیه در صفوف داعش در سوریه مشغول مبارزه هستند.

به گفته وی، یکی از اهداف روسیه در سوریه این است که جلوی برگشت این افراد به روسیه را بگیرد. نخست وزیر همچنین تاکید کرد که بازگشت این افراد به کشور خطرناک است و ما اجازه نمی دهیم که این قاتلان و تروریست ها به کشور برگردند. و چه کسی است که نداند بسیاری از این تروریست ها هم اکنون در ترکیه زندگی می کنند. روس ها تا پیش از این نیز به صورت پنهان جنگی تن به تن با تروریست های روسی در خیابان های استانبول داشته اند. [۱] اما حالا ظاهر این جنگ عیان خواهد شد. روس ها تلاش خواهند کرد در قالب همکاری امنیتی و تأمین امنیت توریست ها و دیپلمات های خود شرایط امنیتی ویژه ای را به ترکیه تحمیل کنند. امری که می تواند نوک پیکان داعش را از دمشق به سوی آنکارا منحرف کند.

^[1] برای مطالعه بیشتر در این رابطه می توان به گزارش اخیر بی بی سی تحت عنوان "آیا آدمکش های روسیه در ترکیه فعال هستند؟" مراجعه کرد

حرف مردم	
<p>ستون حرف مردم؛ انعکاس دهنده صدای حرف‌های شماست.</p>	

📞 تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
📍 پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹
📌 تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰
📅 نامبر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

- من از یک بانک وام گرفتم و این بانک ۱۰ درصد از مبلغ وام را نگه داشت و به من نداد. همان چیزی که معاون استاندار گفته بود خلاف قانون است. برای پیگیری حاضرم جزئیات را به خراسان بدهم.
- تورا به خدا دربار آسپب های تلگرام مردم را آگاه کنید!
- آقای رئیس جمهور هر کس اگر بخواد از حقوق شهروندی حرف بزند شما نباید حرف بزنید! کدام حقوق شهروندی؟ دو سال است که ما سپرده گذاران میزان هنوز ربالی از پولمان را نگرفته ایم و در سختی زندگی می کنیم و شما کاری نکرده اید!
- خدمت دوستی که حتما استقلالای هستند و فرمودند پرسپولیس قهرمان نمی شودو بیرانوند حاشیه دارد پس حتما استقلال قهرمان می شودان هم باتا کنیک های منصوریان وباری سازی بختیار حمانی!
- برنامه های تلویزیون خیلی بدوبی کیفیت شده و مارا به طرف ماهواره سوق داده است. حیف که این قدر پول بیت المال هدر می رود. افسردگی گرفتم!
- همیشه فیلم های تکراری پخش می شود.
- آقای رئیس جمهور حقوق بان نشستان را خیلی وقت است، فراموش کرده ای و آنها شرمنده فرزندانشان شده اند!
- از آقای روحانی عاجزانه خواهش می کنم به نوبخت بگوید که اخبار بی اساس را از کجای می آورد؟
- جناب آقای روحانی ضمن تشکر از تذکر جنابعالی ما با حقوق ناقابل خودآشنا هستیم لطفا دولتمردان عزیز و کارگزاران محترم را به این امر خبر سفارش فرمایید تا با حقوق های نجومی خودآشنا شوند.
- آقای رئیس جمهور حالا که حقوق شهروندی تدوین شد و کارخانه ها هم کار می کنند و کارگری هم بیکار نیست فرقی با هم نداریم. لطفا کمی از حقوق ۳۰۰ میلیونی ها به ما که ماهی ۸۰۰ هزار تومان می گیریم بدهید تا باورمان شود.
- آقای روحانی همیشه می گوید «تورم تک رقمی» از ایشان بپرسید آیا تا حالا برای خرید مایحتاج زندگی آن هم کالا های ضروری به بازار رفته اند؟
- جناب آقای طبیب نیا و سختگوی محترم دولت خواهشمندم قبل از مناظره با چند نفر کار شناس اقتصادی درباره مطالب مشاوره فرمایید. کدام رونق اقتصادی در خانواده ایرانی مشهود است؟ البته خانواده جناب عالی رونق اقتصادی را از ابتدا دیده اند پس چرا شمار کود بازار را مشاهده نمی کنید؟ در جامعه مردم هر سال را دریغ از پار سال می داندن پس لطفا داخل جامعه قدم بگذارید.

- چرا در شهرستان سربایان با بیمارانی که از حوزه قائنات مراجعه می کنند و تقریباً ۵۰ هزار نفر می شوند بیمارستان امام علی(ع) این شهرستان فقط دو بخش داخلی و اطفال دارد و فاقد متخصص دیگر است؟ مگر مجهز بودن بیمارستان این شهرستان به متخصصانی در حوزه زنان حق مردم نیست؟
- امروز پلیس راه محور سه راهی بشرویه به سمت فردوس در جاده دوبانده، پلیس مانند کماندوها کمین کرده بود و بارعب و وحشت مسافران را متوقف و جریمه می کرد! آیا کمین کردن و ناگهان وسط جاده پریدن قانونی است! اگر نیست بنده مأمور متخلف و شواهد خود را اعلام می کنم.
- مالیات سلامت در بیمه نامه اتومبیل یعنی چه؟ چرا در برنامه های آشپزی، مقدار زیادی از مواد غذایی را داخل قابلمه می ریزند و اسراف می کنند؟
- از گزارش های صدا و سیما در باره اشتغال حامل دم می شود!
- به آقای وزیر بهداشت بگویید که به چه حقی شما نام مراکز بهداشتی در مانی را به مرکز جامعه سلامت تغییر داده ای؟ چرا یا رانه آن ها را قطع کرده اند و صرف تعویض نام و تهیه تابلو شده است؟
- لطفا هزینه های دندان پزشکی را پیگیری کنید.
- چه خبر است! یک واحد دندان عصب کشی ۳۰۰ هزار تومان!
- واقعا دیگر کمتر از این نمی شود که یک بخاری یک آب گرم کن و یک اجاق گاز اما قبض باز هم نجومی است!
- اگر برای مشاوره شده که چنین خانی بایک بچه شش ساله واقعا احتیاج دارند شماره حساب بدهید تا در حد توانم حدود چند صد هزار تومان کمک کنم.
- یکی ماهی ۱۰ میلیون تومان می گیرد یکسره هم نق می زند یکی هم مثل من کار گر با پنج نفر بر جی ۷۰۰ هزار تومان می گیرد.
- از مسئولان عاجزانه تقاضا دارم تلگرام را فیلتر و قطع کنند. خیلی از زندگی ها به این خاطر دارد از هم می پاشد.
- ای کاش مسئولان تعطیلات زاید و بیهوده را کم می کردند و با فردای شب چله تعطیل می شد تا مردم در شب پدل با خیالی آسوده از مدارس فرزندان و امتحانات شان دور می نشستند!
- جوانی هستم ۲۴ ساله دارای دیپلم حسابداری و بیکار. سه سال است که دنبال کار هستم ولی پیدانمی شود. ناامید شدم لطفا راهنمایی ام کنید.